

UJVIDÉKI ÚJIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Égész évre 24 korona
 Negyedévre 6
 Egy hónapra 2
 Egyes szám ára mindenütt 8 fillér.

Politikai napilap

Főszerkesztő: **Major István.**
 Felelős szerkesztő: **Dr. Könyves István.**

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: **Erzsébet-tér 7.**

Megjelenik **négy** kivételével mindnap.
 Telefonszámok: Szerkesztőség 400.
 Kiadóhivatal 180. — Nyomda 122.

Az Isonzon nem volt harci esemény.

— Osztrák-magyar vezérkar jelentés. —

Budapest, szeptember 10.

(Hivatalos) KELETI HARCTÉR: József főherceg vezérezredes arcvonala: Ocna körletében az oroszok és románok ismét megkezdték támadásaikat. **Súlyos veszteségekkel visszavertük őket.**

OLASZ HARCTÉR: A tegnapi nap az Isonzó mellett ismét nagyobb harci esemény nélkül telt el. Bázsoibanál egy sikeres rohamcsapat-váltkozásunk több mint 50 foglyot és két géppuskát eredményezett.

DÉLKELETI HARCTÉR: A Malik-tótól északra és nyugaira tulnyomó ellenséges erők oroszokkal megerősített fehér és színes franciák őrségeinket a főútra nyomták vissza. Beratól délre élénk csatározás folyt.

A vezérkar főnöke.

Német sikerek Flandriában.

— Német hivatalos jelentés. —

Berlin, szeptember 10.

A nyugati front csatározásai jelentés:

NYUGATI HARCTÉR: Rupprecht bajor trónörökös hadseregparancsnok a flandriai arcvonalon és Artoisban a tűzérős harci tevékenysége csak átmenetileg egyes szakaszokban fokozódott. Tűzparók után több ízben ellenséges lefegyverítő osztagok nyomultak előre vonalaink ellen, **amelyeket mindenütt visszavertünk.** A St. Quentinől északra tegnap lefolyt harcok alkalmával az angolok biztosító osztagainak **Hargicourtól keletre ma reggel állásainkat visszafoglaltuk.**

A német trónörökös hadseregparancsnokja: A Champagneban egyes szakaszokon francia felderítősapatok állásaink ellen tápoztatva előrenyomultak. **Elűztük őket.** Verdun és az észak arcvonalán egész nap gyolagsági harcok zajlottak le. Samocgnicxától keletre rohamcsapatunk a 344 számmal megasait mindkét oldalon a francia vonalakba törték előre. **Súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek és 100-nál több fogollyal tértek vissza.** Ezenkívül felszabadítottunk egy lövészszakaszt, amely szeptember 7-ike óta franciáktól körülráva az ellenség minden támadását hősies hitáttással verte vissza. A Foscos és Chame erdőnél elfegyerezett kézitusa és gránátharc folyt. A franciák támadásával nem váltottattak a helyzetet.

KELETI HARCTÉR: Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A rigai tengeröböl és a Duna közötti erdős és mocsaras vidéken biztosítósapatunk sikeresen harcoltak orosz partizánó osztagokkal.

József főherceg vezérezredes arcvonala: A Trotus és az ojtói völgy közötti oroszok és románok jelentékeny erőkkel ismétellen támadtak az általunk kiküzdött állásokat. Az ellenséget tüzelésünkkel és közelharcban mindenütt visszavertük, miközben súlyos veszteségeket szenvedett.

MACEBON ARCVONAL: A Mellé-tóól északnyugatra előcsapatunk tulnyomó erejű francia nyomás elől az Ochridától délnyugatra emelkedő magaslatokra tértek ki. **Augusztus havában az ellenség ellen felszólított repülőgépeink közül 64 nem tért vissza. 3 közül 1 gépjárműket ismételték. Ugyanazon időben ellenségeknek vesztesége 37 kőtől léghajóra és további 295 repülőgépre rug, amelyek közül 126-ot a mi vonalaink mögött, 169-et pedig az ellenséges arcvonalon tul szedeltünk le.**

Ludendorff, első főszállásmeister.

Az ulvidéki katonanapok.

A haza védelmében hősi halált halt katonáink özvegyei és árvái felszólítására rendezett katonanapok a legteljesebb siker jegyében zajlottak le. Már pénteken délután kezdődtek az ünnepek az Apolló mozgó díszelőadásával, melynek összes jövedelmét a színház igazgatósága a jótékony célnak szentelte. Az előadás keretében **Pirovsky Lajos** hadnagy sávválalkosója, **Löwenberg Jenő** hadnagy pedig a katonanap jelentőségéről beszélt. A színházat zsufolással megtöltötte a közönség.

Este toronyzene volt. A város-háza tornyáról **Reketye** szakaszvezető tőrogtőzeréje nyújtott kiváló élvezetet, míg a főtőren a hatos honvédek játszottak.

Szombaton délfen a kalozazene hangversenyé vezette be az ünnepeket.

A katonanapi események kimagasló fényponja a szombati esti kabaré volt. Zsufolt ház előtt ment a kiltőnjen, izléssel összeállított műsor, nem volt egyetlen helytőren. A műsor minden egyes száma költőletes, művészi volt. A hírlás és méltó költőiség sőt felszólítványtállással fejezte ki, hogy szép, melleg este volt a hatos honvédek kabaréja.

Nagy hatással szavalt el Löwinger Terke urleány Löwenberg Jenő honvédhadnagy prólogját. Marcinca Vica művészi Chopin-táncá általános elismerést ért el. Stefné L. Janka urasszony mesés énekét zűgő lapvirhar követte. Előszöngű szópőrdnja van, előadás érdeke és szíve vaif. Strasser Alfréd fiatal szongoroművész tőnnyenyés játéka, esodás tehnikája ámulatba ejtette a halgatókat. Nem kisebb hatást ért el Szedlasek Lajos honm, művészi hegedűjátéka. A kis Trifunovits Bőbnek magyar táncát háromszor kellett megismételni, bájos, elragadó volt. Gerich Mariska urleány és Gyenizse Károly pályajelenete kiltőnő játékműködés zűjost aratot. Dr. Csillag Károly alkalmi verse mély hatást és méltó elismerést keltett. Pirovsky Lajos hadnagy érzéssel, megértéssel szavalt a háró Bőtűs melódriáját, előadás után még soká zűgött a taps. Marcinca Vica és Hrsch (Pollidó) hadnagy tánc és a Mágus Miska Hopsza Strijában olyan zűjost siker ért, amelyhez hasonló ritikán hangzik fel a közönség körében. Löwenberg hadnagy szellemes konferencia általános derű és jótőrd közepette kísérté végig az egész gyűjőrtőren sikerült le kabarét, amely után elég akart a költőiség eltővőzni, sőt költőváratra egyes számokat még is kellett ismételti.

Vasárnap délfen a hatos honvédek

katonazenekeara járta be a várost, miközben buzdőng folyt a gyűjítés. Három óraker kezdődött az ünnepek a lövőidőben, ahol a sátrak tömege előtt a vidám jelenetek annyit meg annyi szórakozást nyújtottak.

Volt három pezsgősátor. Az egyikben Zichy Hermanné grófné és Stolzenberg Vilmosné fáradhatlan buzgalmossal és jótőrdvel áruíták a pezsgőt, a másikkban dr. Fejő Győzőné, Kassowitz Aranka, Löwinger Terike és Irenke fáradhatlan odaadással és kedvvel buzgokodtak, a harmadikkban pedig Szabó Imréné, a Juhász nővérek, Tóth Irén, Gerich Mariska és Faith Márta vidám jótőrdvel kínálták a pezsgőt.

A konfetti sátorban, másrészt pedig a konfetti áruításában nagymértékben hozzájárultak a sikerhez: Halmai Eliza, Müller Ilonka, Tickmayer Maud, Gfőnbergr Mici és Bözsi, Weisz és Katzenberger nővérek, Bruck, Csillag Csőre, Leiner Ilonka, Gűz Kató, Weiber Sári, Műnzter Macs, Bauer Rózi és Hodoványi nővérek.

A kilti sátorban Ambrózy Tivadarné, Plazker Irenke és Stark Margit friss sóskilti áruításával hozták szép anyagi sikert a katonanapnak.

A cigarettasátrakban Hirschfeld Juliska, Seibach Nelly, Ohrenstein nővérek, Csernyecz Bözsi és Hauser Lujza buzgokodtak, míg a csárdában bort, sőt, lapcepenyét áruítak vidám jótőrdvel: Hubert Stella, Vajda Olga, Löwinger Margit és Ema és Trifunovics Mici.

Nem csekély érdemet szereztek még Szatkyé, dr. Salnye, Karácsosnyine, Rátvay Mariska és Iduska, Gűbás Melánka, Bernhard nővérek, Gerich Stefi és Emmy, Löbl Irén, Schindler Sári, Attenberg nővérek, Adler Zsófi és Trifunovics Bőbő.

A dűhögők konyhájában Löwenberg Hermikűgyűgykedett.

A szépségverseny győztesei voltak: Wolner Szerénke, Löwinger Irenke és Wolner Irén.

És akiről legelőször szóban kellett volna megemlékezni, a rendezőbizottság, élőkön Schön Jenő és Löwenberger Jenő, akik fáradhatatlan munkával, minden elismerést megérdemlő buzgósággal végezték a szervezés fáradhatatlan munkáját. Patak százados nemcsak a rendezőben, de a jótőrd és hangulatteltetésben is szőklánrcsét vett ki, Weisz főhadnagy a sátrakat építette, Kurcs, Gross, Konkoly főhadnagyk mindannyian buzgokodtak a sikerben, némikétfőben Löwenberg Jenő az ő emléktőrd múzeumával mellette Guszek Irén, Forgács Emike és Fradi Mictvel, továbbá Pirovsky, Lichtenstein, Meller, Hrsch, Láng hadnagyk, Kellermann és Plazker zűjölők és az önkéntesek az éltőkön Patak Imrével.

Halálugrás az emeletről.

Borzalmas titkok a selyemgyári dzsungelből. — Véresre vert árvalányok. — Vizsgálat az igazgató ellen.

Az *Ujvidéki Hírlap* egyik legutóbbi számban bevilágítottunk a selyemgyár elzárt falai közé és rámutattunk azokra a felháborító állapotokra, amelyek ott dúlnak és amelyeknek megszüntetését erősen követeltük. Bolcz Ádám, a selyemgyár igazgatója telefonon tudatta velünk, hogy maga ellen fegyelmi vizsgálatot kért és egyben közölte, hogy az *Ujvidéki Hírlap* ellen haláldeklátanul sajtótörpelt fog indítani. Hogy Bolcz Ádám valahogy ne szaporítsa a meg nem indított sajtóperek számát, elismertünk róla még néhány, az eddig ismeretkénél sokszorosan súlyosabb dolgot, mert ezzel rá akarjuk kényszeríteni, hogy a bírói útra lépjen, mert ott be fogjuk bizonyítani, hogy ez az ember méltatlan arra, hogy egy állami intézet élén álljon, hogy erre az emberre nem szabad apálan-árványtlan árvalánkat bízni, hogy ennek az embernek pusztulnia kell onnan.

Amióta az *Ujvidéki Hírlap* nagy szenzációt keltett cikke megjelenése, a selyemgyár falai közt határozatlan izzagalom uralkodik. Inkvizítorikus eljárás indult meg, mely mindenképen ki akarja deríteni, hogy ki szolgáltatta az *Ujvidéki Hírlap* címéhez az adatait.

Filácz Irén, az otthon anyusa, Bolcz Ádám igazgató éjjeli vacsoráinak partnerévé rátámadt és ugyis vérg üdözött Barabás Gizella felügyelőnőre.

— *Ez magának köszönhető.* Majd megissza ennek a levét. Magának innen pusztulnia kell. Filácz Irén úgy látszik, mikor ezzel lenyegetőgúzdott még mindig tultakáta Bolcz Ádám igazgató hatalmát és elfelajeztette azt, hogy amióta az *Ujvidéki Hírlap* bevilágította a selyemgyári dzsungel falai közé, az intézkedés joga már nem Bolcz Ádámot illet, hanem Bezerédy Pál v. b. t. t., az országos selyemtenyésztés nagyevű és ideális lelki felügyelőjének utasítására az ő kezébe kerül át, aki leküldötte Stein György székszárdi főfelügyelőt, aki nagy körültekintéssel, szigorú igazságossággal és tiszteltetelmű pártatlansággal napok óta vizsgálatot vezetett a súlyos vádakkal terhelt Bolcz Ádám igazgató ellen és a tapasztaltakat jegyzőkönyvbe foglalva elvitte Bezerédy Pál államtitkárhoz, aki ebben az ügyben az utolsó szót ki fogja mondani.

Stein György főfelügyelő kihallgatja Filácz Irén anyust, Barabás Gizella és Fischer Margit felügyelőnőket. Jikné, az igazgató szakácsnőjét és kihallgatja az Otthon számos árvalányát. Nem volt módunk a jegyzőkönyvnyomába betekinteni, de azt határozottan tudjuk, hogy az *Ujvidéki Hírlap* minden vádjára legteljesebb bizonyítást nyert. *Bebizonyosodott, hogy az igazgató apóba-főbe veri a gyerekeket, a 10 és fél óras elcsigázó munkaidő után további két órára bezárta a gyerekeket és fél óráig át kitérdepellette. Bebizonyosodott továbbá az*

igazgató és Filácz Irén anyus éjjeli vacsorái is és hogy a gazvaller direktor az otthonban éjjeli ständehenekeket ad Filácz Irén anyusnak.

Stein főfelügyelő a vizsgálat lefolytatása után erősen figyelemzett a felügyelőnőket, hogy a kis árvalányokra demorszilázólag ható veszekedésekkel hagyjanak fel és a vizsgálat befejezéséig senki el nem bocsátható.

De alig tette ki a főfelügyelő a lábát, a selyemgyárban az eddigieknél is felháborítóbb események történtek.

Bolcz Ádám azóta is úti-vari a gyerekeket, tegnapelőtti is jelposztot két ványadt, sárgarucu, egészségtelen kinézésű apálan-árványtalan árvát.

Tehetetlen dühében toporzékolt ez az ember, aki nem egyszer: öf dühbe gurul, hogy emberi mivoltából is kivetkőzik. Legutóbb véresre vert egy ilyen szerencsétlen gyereket, aki neki ki van szolgáltatva.

Amikor a selyemgyár szerencsétlenei, ezek a beteges arcu páriák látták, hogy a vizsgálat után is továbbtartanak a vért fojtoráló állapotok, szökésre határozták el magukat.

Huszonöt, — csupa 12-14 éves árva, — elhatározta, hogy vasárnap éjjel megszöknek. A kis leányok túrelmeiellenl várják míg besötétedik. Este negyed 9 órakor az időt elérkezettnek látták, hogy megszökjenek. A hálóterem az első emeleten van és így a szökés csak az ablakon át történhetett.

Agytörtőket, lepedőket összekötötték és azon bocsájtókizak le Sándor Anna és Takács Maris árvalányok, Sándor Anna szökhése még simán ment, de már szegény kis Takács Maris szökhése közben az agytörtőköt és lepedőköt készített hágsó elszakadt, anélkül azonban, hogy Takács Marisnak baja történt volna.

Már az ablakpárkányon állott a harmadik menekülő: Pintér Boris árvalány, aki kétségbeesetten látta, hogy elszakadt a hágsó és elkeseredettséggel lenyugrott az emeletről.

Hangos, sívóú jajhiddal visszahangzott letről. Pintér Boriska álltan esett össze. Bokájában nagy fájdalom volt, úgy hogy az otthon löbbi menekülni akaró árvalány azt hitte, hogy elővált a lába és jelle, hogy a jajtállásokra fegyelmessé lesznek és így elálltak a szökéstől.

Pintér Boriska még egy pár lépést vonssolta testét, de tovább nem bírta. A lármára előkerült Fischer Margit felügyelőnő és a szakácsnő és az otthonba vitték a jámi nem tudó kis Pintér lányt. Lefektették és nyomban a két menekült illdöcsére indultak. Mozgófilmre való hajszra indult meg, elől a jélemtől vacogó kis leányok, mögöttük az illdöcök. Így tartott a hajszra a vasúti. A pályaudvaron rendőrökkel, ka-

tonákkal keresték a két menekültet, akik közül Sándor Annát elfogták, de Takács Marisnak mégis sikerült az esti 9 órai vonattal elutaznia.

Igy fest a Bolcz Ádám birodalma, így fest az a dzsungel, amelyet Bezerédy Pál a legszebb képeket festette ideáliss, Jóságos lelkében, de amelyet Bolcz Ádám beszennyezett.

Orvost nem hívtak a Pintér Borishoz, csak hétfő reggel a rendes viziten hétfőre hozták meg dr. Kármán János selyemgyári otthonbeli orvos.

Ma hétfő délután, amikor a botrányos esetet a rendőrségnek hivatalos tudomására hozták, Zanbauer Agoston rendőrkapitány dr. Fenyő Győző városi tisztóival nyomban a selyemgyárba ment és ott megvizsgálták az ágybanfekvő kislányt és megállapították, hogy az ablakon való halálugrás szerencsére csak balbokaizfűvel zúdosással fizette meg, mely azonban így is súlyos természetű.

Zanbauer Agoston kihallgatta Pintér Boriskát és a menekültségében megakadályozott Takács Mariskát, akik azt vallották, hogy Bolcz Ádám

jolyion ütölte-verte őket és emelt akartak elmenekülni.

Még egyet.

Kezünkben van Barabás Gizella felügyelőnő levele, amelyet tegnap egy ujvidéki barátónőnek írt. Egyelőre ezt a néhány sorát idézzük:

Megörülök, ha még egy 24 órát itt kell töltenem az intézetben, ennek nem lesz jó vége, mert ha tovább így tart, inkább a Dunába megyek.

Barabás Gizella nem is maradt 24 óráig a dzsungelben, ma Szekszárdra utazott a kegyelmes urhoz, hogy elmondja, mi történt Bolcz Ádám rabszolgatartó birodalmában. De addig is, míg Bezerédy Pál államtitkár intézkedik, el kell csapni ezt az embert, nehogy halálba keressen még valakit.

Most már Bolcz Ádám magán a sor. Várjuk a beigért sajtóperet, amelyet sohase fog mérészeini megindítani. A nyilvánosságra hozottakon kívül zárt ajtó mellett sok olyan mondanánk ott el, amiól a nyomdászték is elpárlana.

Mayor József.

Merényletet kíséreltek meg Kerenszki ellen.

Bern, szeptember 10.

(Az *Ujvidéki Hírlap* eredeti távirata.)

A Popolo d'Italia jelentése szerint Kerenszki miniszterelnök ellen merényletet kíséreltek meg. A vonatot, amely Kerenszkit vitte, levegőbe akarták röpíteni. A merénylet az utolsó pillanatban lett felfedezve.

Kerenszki megfosztotta Kornilovot a főparancsnokságtól.

Stockholm, szept. 10.

(Az *Ujvidéki Hírlap* eredeti távirata.)

A Pétervári Távirati ügynökség jelenti: Kornilov főparancsnok külön küldöttje, Lwow dumaképviselő utján követelte, hogy Kerenszki katonai és polgári hatalmáról új kormány alakítása céljából mondjon le. Az ideiglenes kormány ebben kísérletet lát egy ellenkormány létesítésére és felhatalmazta Kerenszkit, hogy a polgárság forradalmi fogainak megvédése érdekében tegye meg a szükséges intézkedéseket. Kerenszki megparancsolta Kornilovnak, hogy főparancsnoki tisztét haláldeklátanul adja át Klembovski tábornoknak, az északi front parancsnokának, egyben Pétervár területére elrendelte a hadállapotot.

Oroszország katasztrófája. Péterváron újra kihirdetik az ostromállapotot.

Berlin, szept. 10.

(Az *Ujvidéki Hírlap* eredeti távirata.)

A Havas-ügynökség jelentése szerint a pétervári Bőrszenvedő azt a hírt közli, hogy Péterváron legközelebb újra kihirdetik az ostromállapotot. A cári kormány tisztviselőit, akiket annak idején a Péter-Pal-erődbe zárták, a Volga vidékére szállították. A kormány új felhívást bocsátott ki, amelyben a lakosság áldozatkészségére apellál.

Bern, szept. 10.

(Az *Ujvidéki Hírlap* eredeti távirata.)

Pétervári jelentések szerint a kormány erősen intézkedéseket tett az ellenforradalom letörésére. Számos letartóztatás történt. Számos ügynökség élén egy Hlirovo nevű kasszony

áll, akit Tobolszkban letartóztatnak, mert a cári család kiszabadítását készítette elő. Kerenszki letartóztatta Mihály nagyherceget és nejét, de egyelőre lakásukon hagyta meg őket. Kerenszki Carskoje Selóban letartóztatta Pál nagyherceget és feleségét is.

Kronstadti hadizóna.

München, szept. 10.

(Az *Ujvidéki Hírlap* eredeti távirata.)

Kronstadot hadizónának minősítették. A hajóraj elhagyta a Néva-öböl.

Német esti jelentés.

Berlin, szept. 10.

(Az *Ujvidéki Hírlap* eredeti távirata.)

A Wolff ügynökség jelenti: Verdun előtt egy erős francia támadás a Chame erdő mellett meghusult. Különben nyugaton és keleten nincs jelenteni való.

A hadsegítési és néplélteli célokatszolgáló új nyereménykönyvének jegyzése

A közgazdaságl iradalmak rég elfogadta a tételt, hogy „a nyereménykönyv a modern játékszenvedély biztosító szelepe”. És éppen a Magyar Szent Korona Országainak Vöröskereszt Egylete által most kibocsátandó hadsegítési és néplélteli célokatszolgáló új nyereménykönyvére vonatkozó törvényjavaslat indoklásában (találán hangsúlyozhatta Gráz Gusztáv dr. pénzügyminiszter, hogy „hasznos dolgot cselekszünk, ha a játékszenvedély hadsegítési és néplélteli célokra használjuk ki. Hogy egy axiómától éljünk, a játékszenvedély nemestésére kell törekedni”. Ha már számonlani kell e szenvedélyt, így kezelnünk kell azt a köz javára helyes mederbe terelni. Az 1917. évi XII. t. c. alapján a Magyar Szent Korona Országainak Vöröskereszt Egylete által kibocsátott 1,200,000 darab egyenként 40 korona névértékű és 80 koronával törlesztésre kerülő nyereménykönyvből álló kölcsön készpénzszármazé nyereménykönyv és néplélteli célokra szolgál: a Vöröskereszt által a hadigondozás céljaira az Országos Hadigondozó Hivatalnak, a rokkant honvédtisztek, tisztai özvegyek és árvaik segélyezésére létesített „Szurmay Sándor-alap” gyűjtésére a m. kir. Honvédelmi Miniszternek, valamint az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak a tídfőössze elleni védelmére létesítendő intézmények céljaira az Országos Munkásbelegazgató és Balesetbiztosító Pénztárnak az általa létesítendő körházi- és felszerelési költségére a Budapesti Politikai Egyletnek, végül alapítvány-szerűen kezelendő összeg formájában a Magyar Közművelődési Egyesületeknek rendelkezésére bocsátatik. A lapunk mai számában közöttük a propetikus részletező felvilágosítást nyújt ez új és bizonyára népszerűvé való nyereménykönyv jegyzésének módjáról, a tízenegy ezer egy millió koronás, tízenkilenc ezer fel millió koronás és többször száz ezer koronás, évek hosszú során át rendszeresen kifizetendő nyereménykönyv hosszú sorozatáról: jelzi továbbá, hogy az alábbi határidő 1917. szeptember 10—15. közi lesz. Közli a jegyzési helyeket, majd végül bejelenti, hogy mitután a sorozási terv biztosítására szolgáló alap a m. kir. állampénztári készpénzben befizetetteti, a m. kir. pénzügyminiszter ur az 1917. évi XII. t. c. 2. §-ában nyert felhatalmazás alapján az állam nevében feltétlen kötelezettséget vállal a sorozási terv szerint való nyereményösszegek kifizetésére. Az összes nyereménykönyvének a sorozási időtartam utolsó évében a névérték kétszeresével, vagyis 80 koronával kerülnek beváltásra.

Itt említjük meg, hogy a Vöröskereszt sorsjegyek iránti érdeklődés Ujvidéken is általában nagy és hogy a mind szebb eredményeket felmutató és agilitásról előnyösen ismert *Vig és társa* bankházában — a budapesti Merkur kommanditja — már az első nap 9236 darab sorsjegyet jegyeztek és a hátralebőleg jegyzési napon még szenzációsabb eredményre számítt.

Pétervárnak Hsz, Moszkvának csak három napra van élelmsziszere.

Berlin, szept. 10.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Vossische Zeitungnak jelentik Stockholmból: Az orosz élelmsziszertávratban közölte a közlekedésiügyi miniszterrel, hogy a pétervári élelmsziszerek már csak tíz napra, a moszkvai készlet meg éppen csak három napra elegendő, amiért az élelmsziszertávratok vonatknak nyomban való elindítása elengedhetetlen. Az élelmsziszereállítás, különösen a román fronton, a lehető legrosszabb. Kornilov elrendelte az összes felkutatható gabonának összes letarhatással való lefoglalását. E rendelet keresztülvitele során a csapatok és a paraszok között véres összütközések voltak.

Stockholm, szept. 10.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Pétervári Távirati ügynökség jelenti: Az orosz fővárosnak népei egyrésztől való tehermentesítése nem a németek katonai sikere folytán vált szükségessé, mely még nem jelent komoly veszedelemet a fővárosra. A kiűrés kizárólag élelmezési okokból történt. A kormány felhívást intézett a lakossághoz, amelyben ezeket mondja:

Az ellenségnek a főváros elé érkezéséről szóló hírek aaptalanok. A németek sikerének egyetlen következménye csak az lehet, hogy az élelmezési kérdés még bonyolultabbá vált. A foglalkozásunkéülieknek ajánljuk a főváros elhagyását, amit a hatóságok halhatósan támogatni fognak. A kormány tagjainak többsége nem tartja szükségesnek az arra vonatkozó határozatot, hogy elhagyja e a fővárost, mert attól fél, hogy a kormány székhelyének áthelyezése aaptalan pánikot idézne elő. Sem a legfőbb hadvezetőség, sem más illetékes körök nem látják a tavasz előtt Pétervár veszedelemben. Klembovski tábornok a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy az orosz hadsereg egyre keményebb ellentállást tanusit és meglátotta a németek előnyomulását. Még ha sikerülne is a németeknek a tél beállta előtt Piskovig eljutni, ott kétségtelenül hosszabb időre lesznek kénytelenek megállni. Erről az oldalról nem fenyeget veszedelem. Ami a partszállítás veszedelemét illeti, az nem valószínű, mert az orosz aknavetőök nincsenek áttörve.

A rigai orosz vereség igazi okai.

Stockholm, szept. 10.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Rigai védő 12 ik orosz hadsereg politikai bizottságának egyik tagja jelentést tett a munkások és katonák bizottságának a rigai front eseményeiről.

Brussilovot régebben rendkívül küldöttség útján informálták, hogy a Duna mentén elhuzódó orosz front nem tud eléggé ellentállani és könnyen áttörhető.

A küldöttségnek azt felelték, hogy mihielyt a főhadiszállás átszállni fog, hogy a németek támadásra készülnek, az oroszokat

haladéktalanul megerősítik. Ennek dacára semmiféle intézkedés nem történt és a németek az áttörési szakaszon tulsúlyban is voltak. A németek nemcsak tudták, hogy hol leggyengébbek az oroszok, de pontos információjuk is volt az orosz útegek elhelyezéséről, amelyeket ennek folytán rövidesen harcoképtelenné tettek. A német tüzérség tűzfelése leirhatlan heves volt. A mérges gázok oly vegyi összetételűek voltak, hogy a gázvédő álcok nem nyújtottak ellenük elegendő védelmet. A német tüzérség tűzfelése elpusztította valamennyi táviró- és telefonvezetékét és az összes megfigyelő állásokat. Bau tábornok megbízást kapott, hogy a stratégiai helyzetet visszaállítsa. A tábornok megparancsolta egy hadosztálynak, hogy vonuljon az áttörési szakaszra, de az nem teljesítette a parancsot. A jelenléte elmondja, hogy tömeges támadás helyett egyenként küldtek ezredeket a tűzbe. A németek ezeket megsemmisítették. A katonák és tiszték egyformán hősiessen harcoltak. Számos csapat, amely parancsot kapott a visszavonulásra, megtagadta az engedelmséget, mert a főparancsnokság árulásától tartott. A munkás- és katonatanács elhatározta, hogy megvizsgálja az ügyet.

Ribot újabb kabinetalkülési kísérlete meghiúsult.

Genf, szept. 10.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A párisi lapok jelentése szerint a szociálisták nehézséget okoznak Ribotnak, aki ennél fogva kénytelen volt Potcaréna-k kijelenteni, hogy a kabinetalkülési kísérlete nem sikerült. Azt hiszik, hogy Poinlevé hadügyminiszter lesz Ribot utóda.

Genf, szept. 10.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A párisi lapok jelentik a szocialista képviselők azzal okoják meg, hogy nem vesznek részt a Ribot kormányban, mert az új kabinet nem nyújt kellő biztosítékot, hogy a nemzeti védelmet és a demokratikus akciót kellőleg szolgálja Poinlevé hadügyminiszter megbízatása több mint bizonyos. Hrszerint Clemenceau is támogatja.

Anglia válassza a pápa jegyzékére.

Hága, szept. 10.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Londonból jelentik: Anglia értesítette az Egyesült Államokat, hogy az a válasz, amit az amerikai kormány adott a pápa jegyzékére, egyuttal Anglia válasza lehet.

Japán mosgosit?

Bern, szept. 10.

Svájci lapok jelentik Romából, hogy San Jago De Filebó az a jelentés érkezett, hogy a kontinensen levő amerikai hatóságok megbízható hírt kaptak, hogy Amerikában időző japánok behívása küszöbön áll. Japánnak ezt az elhatározását azzal hozzák összefüggésbe, hogy Oroszországnak akar segíteni.

HIREK.

Kitüntetett gazdasági felügyelő. A király Balhu Gyulát, vármegyénk gazdasági felügyelőjét, városunknak hivatalból törv. biz. tagját a gazdasági érdekek előmozdítása körül szerzett kiváló érdemei elismerésül a III. osztályú polgári hadiféldemkeresztel tüntette ki.

Hósi halált halt német altábornagy. Berlinből jelentik: Weninger altábornagy, a Pour le merite tulajdonosa, a bajorok berlini katonai meghatalmazoltja szeptember 3-án a keleti harc-téren elesett.

A Reichsrath összehívása. Bécsből jelentik: A Reichsrathot szeptember 25-ére összehívták.

A központi hatalmak válassza a pápa jegyzékére. Budapestról jelenli tudósítónk: A Pester Lloyd megbízható helyről értesül, hogy a pápa jegyzékére adandó válasz ügyében az osztrák, magyar és német kormányok között teljes az egyetértés.

Házasság. Szabó Géza tüzérhadnagy és Wagner Jolán szeptember 10-én házasságra léptek. (Minden külön értesítés helyett)

Művészet a Dungszerksz-színházban. A szokásos művésztársulat jóval tulszárnyaló ritka művelzetben lesz része e hó 15-én szombaton este a Dungszerksz-színházban az ujvidéki közönségnek. Az est, amelyet egy kiváló művészársaság: Pallai Anna, Serák Márta, Demény Artur az operaház neves tagjai és Kurucz János az országos nevű dalköltő és zeneszerző rendeznek, fényesen ígérkzik. Pallai Anna az Operaház primaballerinája művészi táncprodukciókat fog bemutatni, amelyekkel országzszerre elismerést szerzett magának. Serák Márta az Operaház szébbretje és Demény Artur az Operaház hőstenorjának énekei a hangművészet legszebb produkciói lesznek, míg Kurucz János a mindenhol oly népszerű dal- és zeneköltő — kinek dalait mindenhol ismerik — saját szerzeményét fogja előadni. Jegyek az előadásra már most kaphatók az Ujvidéki Hírlap kiadóhivatalában.

Csunya nők — szépek

Szép nők — szebbek

lesznek, ha arcborúk, keblük, nyakuk és kezeik finomítására, fehrissítésére és szépségtésre állandóan a legkérdetesebb bőrapólo szert: a valódi

Diana alabastrom-pudert

hasznájják. Egy kísérlet meggyőzi e szer csodába illő hatásáról.

Mindenütt kapható!

Főletársítóhely:

Diana Kereskedelmi R. T.
Budapest, V., Nádor-utca 6.

Ujvidék zárszámadásai. A városi pénzügyi és költségvetési bizottság ma délután 4 órakor tárgyalja a város 1916. évi zárszámadásait.

Német válasza a pápa jegyzékére. A Wolff-ügynökség jelenté Berlinből: A birodalmi gyűlés tagjai és a szövetségi tanács megbízottjai, akik szabad bizottságot alakítottak, a kancellár elnökele alatt a pápa jegyzékére adandó válasszal foglalkoztak. Több órán át tartott részletes tárgyalás után a tanácskozás az összes felhozott szempontok gondos mérlegelésével véget ért.

Vendéglősök cukra. A vendéglősök és kávéosok e havi cukorkontingensét e hó 12 én szerdán délután 3 órakor osztják szét az Erzsébet szálló éttermében.

Megszúrta a szeretőjét. *Bujánovics* Milán ujvidéki lakos övegy *Téglás Mihály*-né, akivel már 10 év óta várházasságban él, szövetségében késével többször megszurta. Szembesítés nem életveszélyesek. *Bujánovicsot* az ujvidéki rendőrség letartóztatta.

Kieltégyek. Hétfőn éjjel 12 órakor a rom. kath. templom udvarában egy hat hetes kis leányt találtak, a pólyán a következő felirással: A kis leány neve *Mariska*, ujvidéki és római katolikus. A kiltégyet a rendőrségre hozzák, amely a kórháznak adta át.

Talált pénz. Egy derék és becsülletes kis diák, *Keller Lipót* III/a. polgári iskolai tanuló nagyobb összegű papírpénzt talált, amelyet kiadóhivatalunknak adott át. A pénz igazolt tulajdonosa az összeget kiadóhivatalunkban átvetheti.

APÓRO HIRDETÉSEK.

Szép, fiatal tiszta fajú farkas kutya (rendőr kutya) olcsón kapható. *Markowski* főhadnagy kadettiskola Kamencia.

Darányi telep 18/d számu ház szabadkézből eladó.

Édes. Rajongó szerelmemmel imádom. Maradjon meg nekem, kit bávány-nak állítottam szívémben. Ne hagyjon szenvedni. Éltesse hitet, reményt bennem, hogy visszhangzanak érzéseim, melyek forróak és igazak. Képpel alszom el, képpel ébredek.

Borpince keresték bérbevételre. Egy nagy borkád eladó. Cim a kiadóban.

Egy tollas fekete legyező tegnap délután a villamosban elveszett becsülletes megtalálójá jutalom ellenében *Fischer Jozsefnénál* keztyű üzletben, *Kossuth L-utca 23* adja át.

Féjős kecske eladó. *Hunyadi-utca 50.* szám alatt.

Butorozott szobát konyhával keresek. Cim a kiadóban.

Tiszviselőtelepen a Rátvayvilla oldalán saroktól sarokig (de nem a Rákóczy-uton) elveszett 9-ikén este egy brillianspliterekkel kirakott aranykereszt becsülletes megtalálóját kap a tulajdonosnál *Molnár Lajos*-nál *Tiszviselőtelepen* *Becsay-utca 4.*

Gép- és hengerolaj
gépzsír, karbonszemcsével kevert kőolaj minden mennyiségben kapható
Komlós Bélánál
Ujvidék, Kossuth Lajos utca 43. (Órmasay-utca bejárat.)
interurbán telefon: 391. szám.

Eladó 150 hektoliter boroshordó 50 literrel 700 literig. 100 literenként 50 korona. Cim *Grün Salomon* Pétrócz telefonszám 12.

Értesitem a tisztelt hölgyközönséget, hogy kalapudjomságaim megérkeztek. Mindennemű alkalmat elválllok. *Mayer Berta* II Rákóczy-ut 10. az udvarban.

Egy nagy két szobás szépen butorozott lakást esetleg földszobával keresek. Cim a kiadóban.

Kereskedelmista tanuló délutáni alást keres, beszél magyarul, németül és szerbül. Cim a kiadóban.

Ház eladó *Kenyer-utca 26* szám. Bővebbet ugyanott. Közvetítők kizárva.

Irodai gyakorlattal bíró nő munkára kerestetik egy részvénytársasághoz. Cim a kiadóban.

Diplomás énekesnő még néhány szabad órával rendelkezik. Bővebb felvilágosítás a kiadóban.

Az Ujvidéki Szappangyár egy fűtő keres azonnali belépésre.

Két cipész segéd azonnali belépésre teljes ellátással és megfelelő fizetéssel felvétetik II. Rákóczy F.-ut 88.

Német nyelvórát adok elemista tanulóknak. Cim a kiadóban.

Kereskedősegédet irodatiszt vagy irodafelügyelőt keresek bármely szakmából papír és írószerekkereskedés részére állandó állásra. *Ivkovics György* papír és írószerekkereskedő Ujvidék.

Zongora tanárnő akadémiai módszer szerint oktatást elvállal. *Fischer* né. *Kenyer-utca 19.*

Széna elsőrendű 130-150 mm. eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó 2 ház egy kert nélkül és egy szép nagy kerttel. Cim a kiadóban.

Veszek, vagy becsrélek régi aranyat, töröl aranyat, arany pénzkeket a legmagasabb áron!!

Krausz Samu
óras ékszerész és látészerez Ujvidék, *Kossuth Lajos (fő) utca 23.*
A nagy villamos órához.

Csak Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona és Ean de Fleurs illatokat használjunk :-:
a Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinonító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyártmányából, mert felfűlmul minden külföldi gyártmányt

Korzo-Mozi
szeptember 10 és 11-én.
Hétfőn és kedden
Falusi üdülés
vigjáték 2 felvonásban.
Mirtus koszorú
dráma 3 felvonásban.

Pétevárad Hengermalom ba
vámörlest elfogadok.
Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos
Schulz Vilmos
tűzfa és szénkereskedő.
Telefon 171.

APOLLO
szept. 10 és 11-én
Hétfőn és kedden
Büszkén leng a zászló
(A skagerraki hős)
hatalmas tengerész dráma
5 felvonásban.
MOZILAZ
bohózat 2 felvonásban.

Nehogy üzletfeleimnek felesleges fuvarköltséget okozunk, tudatjuk az ujvidéki nagyérdemű közönséggel, hogy **vámörlésre folyó évi október 5-éig** malmunkba **buzát ne hozzanak**, mert azt raklárainkban elhelyezni nem tudjuk.
Tisztelettel
Első Ofutaki Műmalom
Szeitz Péter és Társai.

Eladók.
Több földszintes, és emeletes ház egy villa a tiszviselőtelepen.
22 hold búkk és tőgyferdő, egészben, vagy részben is. Csaknem új hálószoba berendezés.
Több írógép.
Egy rövid zongora.
Egy alig használt 2 fogatú löszerszám.
Teljesen jókarban levő „Eszterházy” kocsi.
BÉRBEADÓ
140 hold prima szerenéségi szántóföld.
Bővebbet
Paul Keresztély
forgalmi irodájában, Erzsébetter 8. szám alatt, hol mindennemű vételt és eladást közvetít, információkat beszerel, szóbeli, vagy írásbeli felvilágosítást ajánlatom eszűzől.
Telefon 362.

1000 darab strand és kertli
NYUGÁGY
olcsón eladásra kerül, minden darabon a szabott eladási ár látható.
KRAUSZ EDE
bútor és szőnyeg nagykereskedő.
UJVIDÉK. TELEFON 26. SZÁM.

A Magyar Szent Korona Országainak
vörös kereszt
egylete által kibocsátott hadsegítési és napjóténi célokat szolgáló, 1,200,000 darab annak idején 80 kor.-val törlesztésre kerülő adó, bélyeg és illetékmentes
új nyeresemény kötvényre
a prospektusnak a napilapokban leendő megjelenése napjától előjegyzéseket fogad el az **UJVIDÉKI NÉPBANK.**
Tekintettel a sorsjegyek csekély számára igyekeznek mindenki előjegyzését biztosítani.
Kibocsátási árfolyam 92 korona.
Főnyeresemény 1,000,000 kor. már 1917. dec. 5.
Jágyzéai foglalt nyereseménykötvényenként 15 korona, a tőbbit kívánatra 5% kamat mellett hitelölük.